

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 ze zm.), zwanej dalej ustawą, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty. Plan Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bielawskie Błota PLB220010 został opracowany w oparciu o delegację ustawową wynikającą z art. 28 ust 5 ustawy o ochronie przyrody.

Obszar Natura 2000 Bielawskie Błota PLB220010 został wyznaczony jako obszar specjalnej ochrony ptaków Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniającym rozporządzenie z dnia 21 października 2004r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków, którego aktualne brzmienie zawiera Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011r w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U z 2011r, Nr 25, poz. 133 z zm.).

Tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych i zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm).

Obszar położony na terenie powiatu puckiego, gmin: Puck, Krokowa i Władysławowo. Obszary leśne należące do Skarbu Państwa znajdują się pod administracją Nadleśnictwa Wejherowo. Obszary torfowiskowe należące do Skarbu Państwa w przeważającej części znajdują się w trwałym zarządzie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku. Obszar Natura 2000 Bielawskie Błota został zaprojektowany z uwagi na ochronę miejsc lęgowych łączaka oraz noclegowiska i miejsca żerowania żurawia. W obrębie obszaru Natura 2000 znajduje się rezerwat przyrody „Bielawa”, dla którego został sporządzony projekt Planu Ochrony. Zaplanowane w tym dokumencie działania bardzo dobrze zabezpieczają potrzeby ochronne przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000. Działania ochronne, zaplanowane w niniejszym planie zadań ochronnych, są zgodne i zbieżne w znacznej mierze w działaniami zaplanowanymi w ramach Planu Ochrony Rezerwatu. Zapisy PZO dodatkowo zabezpieczają potrzeby ochronne żurawia i łączaka poza obszarem rezerwatu, w obszarze Natura 2000.

Teren obszaru Natura 2000 Bielawskie Błota pokrywa się z innymi formami ochrony przyrody – z terenem obszaru Natura 2000 Bielawa i Bory Bażynowe PLH220063, z terenem rezerwatu przyrody „Bielawa”, Nadmorskim Obszarem Chronionego Krajobrazu. Dla obszaru Bielawskie Błota nie zachodzą jednak przesłanki określone w art. 28 ust. 11 pkt 2, 3 i 3a ustawy o ochronie przyrody.

Gospodarka leśna na terenach należących do Skarbu Państwa prowadzona jest w oparciu o Plan Urządzania Lasu Nadleśnictwa Wejherowo na lata 2005-2014. W lasach prywatnych gospodarka leśna prowadzona jest w oparciu o uproszczone plany urządzenia lasu.

Rozpatrywany obszar Natura 2000 zaprojektowano z uwagi na występowanie gatunku ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r:

- Łączak *Tringa glareola* (populacja lęgowa; A166),
- Żuraw *Grus grus* (populacja lęgowa; A127),
- Żuraw *Grus grus* (populacja wędrowna; A127).

W wyniku przeprowadzonych prac nad planem zadań ochronnych populację lęgową gatunku żurawia w obszarze Natura 2000 oceniono na 11 osobników (5 par). W Polsce populacja lęgowa tego gatunku szacowana jest na 18 000 par („Monitoring pospolitych ptaków lęgowych Polski”). Zgodnie z Instrukcją wypełniania Standardowych Formularzy Danych (2012 r.) populacji lęgowej w obszarze Natura 2000 nie można uznać za istotną - „populację stanowiącą mniej niż 0,50% populacji krajowej gatunku, poza przypadkami o których mowa w poniższym punkcie, uznaje się za nieistotną dla ochrony gatunku w skali kraju i nadaje się ocenę D”. W związku z powyższym w projekcie zarządzenia wskazano na potrzebę usunięcia gatunku lęgowego żurawia z przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 Bielawskie Błota.

W ramach prac nad projektem planu dokonano oceny stanu zachowania chronionych gatunków ptaków oraz zidentyfikowano potencjalne i istniejące zagrożenia, dla poszczególnych przedmiotów ochrony.

Najważniejszym zidentyfikowanym zagrożeniem są niekorzystne zmiany stosunków wodnych w obszarze Natura 2000 a także dynamicznie rozwijająca się zabudowa oraz intensyfikacja użytkowania otaczających terenów. Kolejnym zagrożeniem zmniejszającym wartość obszaru jako żerowiska i miejsca odpoczynku jest płoszenie. Zagrożenie to związane jest z legalną i nielegalną penetracją ludzką w obszarze. Zagrożeniem dla gatunków będących przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000 jest także presja drapieżnicza – zarówno ze strony dziko występujących gatunków – lisów, jenotów, etc., jak i ze strony zwierząt z pobliskiej zabudowy – psów, kotów.

W celu zredukowania zmiany w użytkowaniu gruntów i intensyfikacji zabudowy przede wszystkim wskazano na potrzebę utrzymania dotychczasowego użytkowania rolnego terenów w granicach Obszaru oraz wskazano ustalenia do zmian w istniejących dokumentach planistycznych.

Dla zmniejszenia zagrożenia płoszenia przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 przewidziano działania z zakresu poprawienia stosunków wodnych w obszarze Natura 2000, zabezpieczenie terenów torfowisk w obszarze Natura 2000 przed pożarami, skanalizowanie ruchu turystycznego w obszarze – wytyczenie, oznakowanie i utrzymanie szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych, dojść do platform widokowych, przeniesienie 2 platform widokowych w nową lokalizację, budowę i oznakowanie 2 nowych platform widokowych, wyposażenie infrastruktury w treści edukacyjno-informacyjne (w ciągu pierwszych pięciu lat obowiązywania pzo) i ich bieżąca konserwacja, zabezpieczenie platformy przeciwpożarowej przed użytkowaniem do celów turystycznych (w drugim roku obowiązywania pzo), a także prowadzenie w okresie lęgowym codziennego nadzoru w celu wyeliminowania nielegalnych wejść (obserwowanie przyrody, fotografowanie, wjazdy quadami, wyprowadzanie wolno biegających psów, zbiór owoców, itd.) na teren torfowiska i przytorfii w granicach rezerwatu Bielawa.

Działania ochronne wraz ze wskazaniem do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, zabezpieczają zachowanie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru.

Nie przewiduje się potrzeby sporządzenia planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Bielawskie Błota, gdyż zakres planu zadań ochronnych w pełni zapewnia zabezpieczenie przedmiotów ochrony.

Pełna ocena stanu ochrony gatunków powinna odbywać się co 10 lat, w ramach kolejnych PZO.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zapewniono możliwość udziału osobom zainteresowanym i działającym w obrębie siedlisk gatunku w pracach nad tworzeniem projektu PZO. W tym celu zorganizowano trzy spotkania dyskusyjne, których tematem były zapisy w projekcie PZO. Informację o przystąpieniu do sporządzenia PZO zamieszczono na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku, tablicy ogłoszeń Urzędów Gmin: Puck, Krokowa,

Władysławowo, Starostwa Powiatowego w Pucku oraz w prasie (Gazeta Wyborcza z dnia 08.10.2013 r.).

Udział społeczeństwa w postępowaniu na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.) został zagwarantowany poprzez ogłoszenie informacji o możliwości zapoznania z projektem PZO oraz o możliwości składania uwag i wniosków do planu. Informacje powyższe zostały zamieszczone w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 05.02.2014 r., na tablicach ogłoszeń w RDOŚ w Gdańsku (wywieszono dnia 11.02.2014 r, zdjęto 21.03.2014 r.), na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku (z dnia 11.02.2014 r.) oraz przesłane z prośbą o wywieszenie na tablicach ogłoszeń Urzędów Gmin: Krokowa, Puck, Władysławowo, Starostwa Powiatowego w Pucku oraz opublikowane za pośrednictwem prasy – Gazety Wyborczej z dnia 11.02.2014 r. Na wniesienie uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych wyznaczono okres 21 dni. W tym czasie wpłynęły następujące uwagi i wnioski do przedmiotu powyższego postępowania:

1. Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku, pismo z dnia 20.02.2014 r. (ZO-732-2-04/14): odnośnie wskazania Nadleśnictwa Wejherowo, jako podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie zabiegów ochronnych na gruntach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe: „(...) wskazanie nadleśnictwa, bez wymienienia źródeł finansowania przedsięwzięcia, jest sprzeczne z przepisami artykułu 54 ustęp 5 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach. W myśl tych przepisów Lasy Państwowe mogą wykonywać zadania z zakresu ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz sprawować nadzór nad obszarami wchodzącymi w skład sieci Natura 2000 po uzyskaniu na te cele dotacji. RDLP w Gdańsku wnioskuje o wykreślenie Nadleśnictwa Wejherowo ze spisu podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie zadania, o którym mowa wyżej.”

Uwaga o wykreślenie ze spisu podmiotów nie została uwzględniona, ponieważ przytoczony przepis art. 54 brzmi: „Lasy Państwowe otrzymują dotacje celowe z budżetu państwa na zadania zlecone przez administrację rządową, a w szczególności na: opracowanie planów ochrony dla rezerwatów przyrody znajdujących się w zarządzie Lasów Państwowych, ich realizację, ochronę gatunkową roślin i zwierząt oraz sprawowanie nadzoru nad obszarami wchodzącymi w skład sieci Natura 2000” nie zaś, że mogą wykonywać ww. zadania po uzyskaniu na te cele dotacji. Treść niniejszego zarządzenia nie wskazuje źródła finansowania działań ochronnych, ale wskazuje podmiot odpowiedzialny za pozyskanie środków na ten cel (dotyczy dotacji z budżetu państwa, środków z funduszy celowych, itp.). Aktualnie trwają prace legislacyjne mające na celu uregulowanie gospodarki finansowej PGL LP i jej relacji z wykonywaniem zadań z zakresu ochrony przyrody. Ponadto niewskazanie Lasów Państwowych jako podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie działań ochronnych byłoby sprzeczne z art. 32 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, w brzmieniu „na terenie zarządzanym przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, na którym znajduje się obszar Natura 2000, zadania w zakresie ochrony przyrody wykonuje samodzielnie miejscowy nadleśniczy (...)”.

2. Jarosława Paprockiego – właściciela gruntów prywatnych w strefie 1 bezpośredniego oddziaływania na obiekty ochrony w szczególności na zlotowisko żurawia w okresie pozalęgowym (mapa stanowiąca załącznik nr 7 do projektu zarządzenia) dot. zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na budowlane: „Według obowiązującego w chwili nabycia studium zagospodarowania terenu dopuszczalna tam była zabudowa na cele mieszkaniowe do max. 20% powierzchni działki. Nadmieniam, że działki nie znajdują się w granicach obszaru „Natura 2000” a są to jedynie tereny przyległe w pobliżu których znajdują się już budynki mieszkalne i media tj. linia energetyczna i sieć wodociągowa. Myślę, że zabudowa tych działek z pewnymi obwarowaniami (...) nie będą miały negatywnego wpływu na te tereny.”

Uwagę uwzględniono. Zmodyfikowano zapis wskazań do zmiany studiów w sposób następujący: wprowadzenie zmian do studiów „uniemożliwiający zmianę sposobu użytkowania gruntów rolnych na budowlane, uniemożliwiający lokowanie nowych siedlisk (zespołów mieszkalno-gospodarczych) na gruntach rolnych w obszarze Natura 2000 w granicach obszaru”. Zapisy wskazań do zmian dokumentów planistycznych dopuszczają lokowanie nowych siedlisk rolniczych (zespołów mieszkalno-gospodarczych) na gruntach rolnych, w strefie 1 (załącznik nr 7 do zarządzenia). Utrzymano jednak zapis, aby nie przeznaczać gruntów rolnych na budowlane w strefie nr 1 z uwagi na zidentyfikowane zagrożenia dla przedmiotów ochrony.

3. Nadleśnictwa Wejherowo, pismo z dnia 28.02.2014 r. (zn. spr.:ZG-732-8/2014, ZG-732-9/2014), odnośnie kompetencji w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego: „Nadleśnictwo Wejherowo może być podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie działań ochronnych związanych z dyżurowaniem w dostrzegalni przeciwpożarowej po przejęciu dostrzegalni. Obecnie Nadleśnictwo nie jest prawnym zarządcą dostrzegalni. Ponadto działania związane z prowadzeniem gospodarki leśnej dotyczyć mogą gruntów będących w zarządzie PGL LP. W związku z powyższym patrolowanie obszaru torfowiska w okresach zagrożenia pożarowego możliwe jest tylko na gruntach LP na zasadach określonych w obowiązującej „Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu”.

Uwagi uwzględniono w całości.

4. Gminy Miasta Władysławowa, pismo z dnia 28.02.2014 r. odnośnie zapisów do obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego o symbolu O-1 oraz obowiązującego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Miasta Władysławowo:

„2) (...)

- „Jednostkę planistyczną 1.3.R należy wykluczyć z terenów rolniczych pozbawionych możliwości lokalizacji zabudowy. Zgodnie z obowiązującym planem miejscowym jest to teren z dopuszczeniem lokalizacji siedlisk rolniczych o niskiej intensywności zagospodarowania. Strefa położona jest bezpośrednio przy terenach budowlanych i ze względu na zachowanie ładu przestrzennego należy ją traktować jako tereny rolnicze z możliwością zagospodarowania opisanego planem miejscowym.”

Uwagę uwzględniono.

- „Nakazana zmiana wysokości zabudowy w zakresie terenów o symbolach 2.1.UT,MN ; 2.3.UT,MN ; 2.4.1.UT,MN ; 2.4.2.UT.MN oraz terenów 3.1.UT ; 3.2.UT jest nieuzasadniona. Zmiana wysokości zabudowy z 11 m określonej planem do 10 m lub 8,5 m określonej planem do 8 m stwarza jedynie konieczność poniesienia kosztów przyszłej zmiany obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego. Rozwiązanie to nie wydaje się racjonalne w terenach już istniejącej zabudowy mieszkaniowo usługowej.”

Uwagę uwzględniono.

- „Brak zgody na zmianę przeznaczenia terenów o symbolach 2.3.UT,MN ; 2.4.1.UT,MN ; 2.4.2.UT.MN na zabudowę mieszkaniową jednorodziną oraz zabudowę letniskową. Według kategorii obiektów budowlanych nie ma funkcji zabudowy letniskowej. Zupełnym niezrozumieniem jest również propozycja zapisów znosząca normy obszarowe dla podziałów dokonanych w celu wyodrębnienia zabudowy letniskowej. W Państwa zapisach norma ta dotyczy jedynie zabudowy MN (zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej). Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać że zapisy obowiązującego planu w tym zakresie są właściwe i należy je utrzymać.”

Uwagi uwzględniono.

- „Ustalenia zawarte dla obszarów znajdujących się w strefie 2 wyznaczonej na mapie 4 należy sprecyzować lub całkowicie usunąć z treści zarządzenia. Aktualne zapisy nie wskazują na jakim etapie badania oceny opartej na trzyletnim okresie monitoringu

ornitologicznego mają być realizowane. Kto będzie je realizował, czy będą wykonane jeden raz dla całego obszaru czy też przed każdą inwestycją osobno, oraz kto je będzie finansował.”

Uwagę uwzględniono. Zapis wskazania do zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego sformułowano w sposób następujący: Wprowadzenie zapisów dopuszczających realizację wysokich obiektów, w tym sieci i infrastruktury technicznej (powyżej 11,5 m), mogących powodować kolizje z gatunkiem żurawia wyłącznie po wykazaniu braku negatywnego oddziaływania na populację wędrowną żurawia.

5. GDOŚ z dnia 10.03.2014 r. (wiadomość elektroniczna): „1. usunąć nr zarządzenia; 2. zły publikator u.o.p.; 3. par 4 – usunąć fragment dot. siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin; 4. zał. 4 – dążenie nie może być celem – zmienić; 5. zał. 5 – nazwy łacińskie – italic; 6. zał. 6 – do wymiany z uwagi na zakazy, do tego nie jest jasne, co należy zmienić, a co utrzymać. Uwaga ogólna – czy lęgowe żurawie na pewno mają być przedmiotem ochrony przy tak niskiej liczebności?”

Uwagi uwzględniono w części dot. spraw technicznych.

Uwzględniono uwagę dotyczącą zasadności przyjęcie populacji lęgowej żurawia jako przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000 Bielawskie Błota. W wyniku przeprowadzonych prac nad planem zadań ochronnych populację lęgową gatunku żurawia w obszarze Natura 2000 oceniono na 11 osobników (5 par). W Polsce populacja lęgowa tego gatunku szacowana jest na 18 000 par („Monitoring pospolitych ptaków lęgowych Polski”). Zgodnie z Instrukcją wypełniania Standardowych Formularzy Danych (2012 r.) populacji lęgowej w obszarze Natura 2000 nie można uznać za istotną - *„populację stanowiącą mniej niż 0,50% populacji krajowej gatunku, poza przypadkami o których mowa w poniższym punkcie, uznaje się za nieistotną dla ochrony gatunku w skali kraju i nadaje się ocenę D”*. W związku z powyższym w projekcie zarządzenia wskazano na potrzebę usunięcia gatunku lęgowego żurawia z przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 Bielawskie Błota.

6. GDOŚ z dnia 12.03.2014 r. (wiadomość elektroniczna): „Bielawskie Błota PLH220010 – brak określenia układu.”

Uwagę uwzględniono.

Informacje o projekcie planu zadań ochronnych zamieszczono w publicznie dostępnym wykazie danych, udostępnionym przez stronę internetową www.wykaz.ekoportal.pl pod numerem 854/2013.

Projekt zarządzenia został uzgodniony, w trybie art. 59 ust.2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009r o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31 poz. 206) z Wojewodą Pomorskim, pismem znak NK.II.0041.43.2014.MM z dnia 20 maja 2014 r..

Ocena skutków regulacji (OSR)

do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLB220010 Bielawskie Błota.

1. Cel wprowadzenia zarządzenia
Celem wprowadzenia regulacji jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, ze zm.).
2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny
Zarządzenie będzie bezpośrednio oddziaływać na Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Gdańsku, Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Gdańsku, Nadleśnictwo Wejherowo, Burmistrza Miasta Władysławowa, Wójta Gminy Krokowa, Wójta Gminy Puck, Starostę Puckiego oraz właścicieli i zarządców terenu, na którym znajduje się obszar Natura 2000.
3. Konsultacje społeczne
W opiniowaniu i konsultacjach społecznych projektu planu zadań ochronnych uczestniczyli przedstawiciele: Regionalnej Dyрекcji Lasów Państwowych w Gdańsku, Nadleśnictwa Wejherowo, Nadmorskiego Parku Krajobrazowego, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku, Starostwa Powiatowego w Pucku, Urzędu Gminy Krokowa, Urzędu Miejskiego we Władysławowie, Urzędu Gminy Puck, Sołectwa Sławoszyno, Sołectwa Sulicice, Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków, Agencji Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w Gdańsku, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Pucku, Koła Łowieckiego „Odyniec Ostrowo”, PODR Gdańsk BPODR Puck, Okręgowej Rady Łowieckiej w Gdańsku - komisja ds. Natura 2000 oraz społeczeństwo, na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.) oraz art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.
Koszty działań ochronnych w ciągu 10 lat obowiązywania planu, oszacowano łącznie na 9371 tys. zł. Koszt monitoringu działań ochronnych oraz monitoringu stanu ochrony oszacowano łącznie na 10 tys. zł. Środki te planuje się pozyskać z funduszy wspierających finansowo działania ochronne na obszarach cennych przyrodniczo, np. WFOŚiGW w Gdańsku, NFOŚiGW, EFRR
5. Wpływ regulacji na rynek pracy
Zarządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy
6. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.
Zarządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.
7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów
Zarządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.
8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej
Zarządzenie nie narusza zapisów zawartych w:
 - 1) „Dyrektywie siedliskowej” - Dyrektywie Rady 92/43 z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej flory i fauny.
 - 2) „Dyrektywie ptasiej” - Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.

